

POSITION PAPER

DATUM: 30 januari 2012

De Pensioenfederatie wil ter voorbereiding op het debat van 31 januari aanstaande over het korten op pensioenen graag haar opvatting kenbaar maken.

Standpunten Pensioenfederatie

De Pensioenfederatie pleit voor het volgende:

- Vasthouden aan het huidige beleid ten aanzien van de evaluatie 2011 van de herstelplannen;
- De stijging in de levensverwachting moet verwerkt kunnen worden, ook al leidt dit bij een aantal fondsen tot kortingsmaatregelen;
- Uiterlijk 1 september 2012 duidelijkheid over de wijze van rekenen (vaststelling discontovoet) voor de herstelplannen voor de situatie ultimo 2012.

Evaluatie herstelplannen ultimo 2011

Op 10 februari aanstaande is de deadline waarop pensioenfondsen de evaluatie van hun herstelplannen moeten indienen bij DNB. Veel fondsen hebben daartoe nu hun sommen gemaakt en bestuurlijke besluiten genomen over de maatregelen, en bespreken die nu met de deelnemersraden. Daarbij komt dat de deelnemers in de tweede helft van februari van hun fonds bericht verwachten over de evaluatie van het herstelplan. De Pensioenfederatie pleit er voor dat er nu geen aanpassingen komen voor de manier waarop de evaluatie 2011 van de herstelplannen plaatsvindt. Nu wijzigen zal verwarrend werken richting de deelnemer en een zorgvuldig proces van evalueren in de weg staan.

Dit neemt echter niet weg dat de Pensioenfederatie kritisch is over de huidige discontovoet, ook na de door DNB op 6 januari jongstleden bekend gemaakte wijziging.

Stijging in de levensverwachting moet kunnen worden betaald

Los van de huidige economische situatie is er een structureel probleem waar veel pensioenfondsen mee te maken hebben: de stijging van de levensverwachting. De stijging van de levensverwachting en de vergrijzing zijn tevens aanleiding voor structurele hervorming binnen het pensioenstelsel. In de huidige contracten worden veranderingen van de levensverwachting verrekend in de (dalende) dekkingsgraad. Een stijgende levensverwachting wordt nu dus niet meteen in rekening gebracht, maar de rekening hiervan wordt feitelijk doorgeschoven naar toekomstige generaties. Dit is in het huidig tijdgewricht naar de jongeren toe niet uit te leggen en kan het draagvlak van ons pensioenstelsel in gevaar brengen. Twee jaar geleden heeft het CBS een forse stijging in de prognose van de levensverwachting gepubliceerd. Pensioenfondsen hebben toen, in opdracht van DNB, deze stijging in de levensverwachting in één keer verwerkt in de verplichtingen. Dit betekende voor de meeste fondsen een daling in de dekkingsgraad van meerdere procentpunten (daarbij komen percentages tussen 7 en 13 procent veelvuldig voor). Voor een aantal fondsen was dit gezien hun dekkingsgraad niet echt een probleem; voor andere fondsen heeft dit geleid tot het achterlopen op hun herstelpad. Als fondsen nu met hetzelfde percentage mogen korten als waarmee ze toen de stijging in de levensverwachting hebben verrekend in de dekkingsgraad, kan men stellen dat die stijging in de levensverwachting van twee jaar geleden weer is gecorrigeerd. De rekening van die stijging in de levensverwachting, die overigens voor alle generaties min of meer gelijk was, kan dan op deze manier door alle deelnemers (dus ook de huidige gepensioneerden) van het pensioenfonds worden betaald. Met betrekking tot veranderingen in de levensverwachting zou het dus het 'eerlijkst' zijn als, bij die fondsen waar het herstel achter blijft bij de verwachtingen, de kortingsmaatregelen die betrekking hebben op de stijgende levensverwachting niet nog langer worden uitgesteld. De rekening hiervan kan dan zo 'eerlijk' mogelijk worden verdeeld en hoeft niet te worden doorgeschoven naar toekomstige generaties.

Als deze stijging van de levensverwachting zich niet had voorgedaan zouden veel pensioenfondsen nu niet of nauwelijks achterlopen op het herstelplan. Korting van pensioenen was voor hen dan nu niet aan de orde geweest. Ten slotte nog de kanttekening dat het aanpassen van de levensverwachting ook een vorm van indexatie van de uitkeringen is, zij het niet in de hoogte maar in de lengte van de uitkeringen.

Duidelijkheid over de disconteringsvoet

Algemeen wordt gedeeld dat de pensioenfondsen in de huidige omstandigheden worden geconfronteerd met de volgende problemen die samenhangen met de disconteringsvoet:

- Een hoge mate van volatiliteit;
- De meting op één moment;
- Er is geen correcte prijsbepaling aan het lange eind van de interbancaire swapcurve;
- De extreem lage stand van de interbancaire swapcurve die mede wordt veroorzaakt dan wel versterkt door grootschalige interventies van overheden en Centrale banken op de financiële markten ter bestrijding van de kredietcrisis.

De Pensioenfederatie ziet graag dat de Minister van SZW uiterlijk 1 september 2012 helder aangeeft hoe hij deze problemen met de disconteringsvoet adresseert. Op dat moment weten de pensioenfondsen waarmee ze ultimo 2012 mogen rekenen voor het vaststellen óf er op 1 april 2013 moet worden gekort en zo ja, met hoeveel.